

Sygn. akt III RC 77/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: SSR Marzena Oknińska - Rutkowska

Protokolant: Aneta Panasiuk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 grudnia 2014 roku w W. sprawy

z powództwa P. K. (1)

przeciwko M. K.

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego

orzeka

1. uchyła z dniem 1 sierpnia 2013 roku obowiązek alimentacyjny P. K. (1) wobec syna M. K., urodzonego (...), ostatnio ustalony w wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi z dnia 21 września 2004 roku, sygn. akt VI RC 60/04 na kwotę 750 zł (siedemset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie,
2. zasądza od pozwanego M. K. na rzecz powoda P. K. (1) kwotę 450 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Sygn. akt III RC 77/14

UZASADNIENIE

W dniu 31 marca 2014 roku (data prezentaty Biura Podawczego) P. K. (1) wniósł pozew o uchylenie obowiązku alimentacyjnego w stosunku do pozwanego syna M. K., wynikający z wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Pragi w Warszawie z dnia 21 września 2004 r. sygn. akt VI RC 60/04, na mocy którego Sąd zasądził 750 zł miesięcznie tytułem alimentów, z dniem 1 sierpnia 2013 roku.

Ponadto, P. K. (1) wniósł o zabezpieczenie powództwa przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie w sprawie KMP 11/14.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż w lipcu 2013 roku dokonał na rzecz pozwanego darowizny spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego o powierzchni użytkowej 26,4 m² położonego w W. przy ul. (...), które obecnie wynajmuje i z którego otrzymuje miesięcznie 900 zł dochodu. Podniósł, że jego dochody za ostatnie trzy miesiące wynoszą 2.300 netto, ma na utrzymaniu dwójkę dzieci A., ur. (...) i P., ur. (...) Mimo deklaracji złożonej synowi, iż ureguluje względem niego wszystkie zobowiązania finansowe niezwłocznie po uzyskaniu dochodów ponad zapewnienie podstawowych potrzeb nowej rodziny, to w dniu 25 marca 2013r. otrzymał zawiadomienie od komornika o wszczęciu egzekucji (pozew k.1-3).

Postanowieniem z dnia 24 czerwca 2014 roku tut. Sad oddalił wniosek powoda w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia (postanowienie k.49).

W odpowiedzi na pozew pozwany M. K. wniósł o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu podniósł, że powód darowizny dokonał na prośbę babki pozwanego, a matki powoda, której to ostatnią wolą było przekazanie mieszkania na rzecz wnuka. Ponadto wskazał, że powód wykorzystuje swoje umiejętności, m.in. współpracując na stanowisku redaktora, copywritera i scenarzysty ze spółdzielnią socjalną „(...)” zajmującą się świadczeniem usług/sprzedają produktów z takich rozwijających się dziedzin jak produkcja i postprodukcja filmowa, realizacja filmowa, realizacja projektów multimedialnych, fotografia oraz grafika komputerowa i animacja. Wskazał, że powód jest właścicielem domu, dwóch samochodów i wyjeżdża z rodziną na zagraniczne wakacje, a potrzeby finansowe pozwanego pokrywa jego matka, ponosi ona koszty mieszkania, utrzymania i opieki. Pozwany wskazał, że obecnie kontynuuje naukę, jest studentem na Wydziale (...). W związku z powyższym pozwany ponosi następujące koszty: mieszkanie wraz z opłatami w wysokości 800 zł miesięcznie, książki, podręczniki oraz pomoce naukowe 150 zł miesięcznie, komunikacja publiczna wraz z przyjazdami do W.350 zł miesięcznie, wyżywienie i środki czystości 600 zł miesięcznie, odzież około 200 zł miesięcznie. Podniósł, iż zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku, w związku z czym nie jest w stanie on podjąć choćby dorywczego płatnego zajęcia zarobkowego (odpowiedź na pozew k.67-70).

Stanowisko stron nie uległo zmianie w toku niniejszego postępowania (protokół k.125-125v).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi z dnia 21 września 2004 roku zostały obniżone alimenty orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi z dnia 19 marca 2003 roku w sprawie VI RC 1214/02 i wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 sierpnia 2003 roku w sprawie VI Ca 545 od P. K. (1) na rzecz syna M. K., ur. (...) z kwoty po 1.200 zł miesięcznie do kwoty po 750 zł miesięcznie, poczynając od 1 czerwca 2004 roku (odpis wyroku k.4).

W momencie zasądzenia alimentów powód P. K. (1) miał 33 lat, wykształcenie średnie ogólnokształcące. Do 22 kwietnia 2004r. powód prowadził działalność gospodarczą - wydawanie książek, reklama, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania. Następnie od 4 maja 2004 r. był zatrudniony w sp. z o.o. (...) na czas nieokreślony, na cały etat na stanowisku - „(...)”. Jego wynagrodzenie miesięczne ze stosunku pracy wynosiło 1.450 zł brutto i netto – 1.012,36 zł. W zeznaniu podatkowym za rok 2002 wykazał dochód w wysokości 42.130,42 zł. W rozliczeniu podatkowym za rok 2003 wykazał dochód z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej w wysokości 4.200,56 zł. Natomiast w deklaracji na zaliczkę na podatek dochodowy PIT-5 za okres od stycznia do kwietnia 2004 r. wykazał stratę z działalności gospodarczej w wysokości 1.125,58 zł. Powód zlikwidował działalność gospodarczą i uzyskiwał zarobki ze stosunku pracy w kwocie 1.012 zł netto.

P. K. (1) mieszkał wraz z żoną P. K. (2) i 2 letnim dzieckiem w mieszkaniu służbowym, o powierzchni 20 m² w F.. Żona pozwanego miała wykształcenie wyższe ekonomiczne. Była zatrudniona w korporacji ubezpieczeniowej (...). Od 26 czerwca 2003r. do 26 czerwca 2006r. został udzielony jej urlop wychowawczy. Powód był właścicielem lokalu przy ul. (...) w W. o powierzchni 46,14 m² składający się z 3 pokoi. Od 1999 r. do października 2003 r. w/w mieszkaniu zamieszkiwała K. T. wraz z pozwanym. Powód udostępniał lokal w zamian za alimenty. Była żona powoda miała opłacać czynsz, ale robiła to sporadycznie. Powstało zadłużenie. Powód zapłacił 14.000 zł z tytułu w/w zadłużenia. Pozostała do zapłacenia kwota 5000 zł.

Powód płacił czynsz za w/w mieszkanie 300 zł miesięcznie. Powód po zapłaceniu długu miał zamiar w/w lokal sprzedać. P. K. (1) miał dług wobec Skarbu Państwa z tytułu niezapłaconego podatku w kwocie 24.000 zł i odsetki. Powód użytkował samochód należący do firmy marki R. (...). Rodzice żony pozwanego, pomagali jej finansowo. Przekazywali ok. 1.000 zł miesięcznie (k.6, k.10, k.22, k.26, k.30, k.31, k.32, k.33, k.76, k.95, k.96-96v, k.108, k.109 akt sprawy o sygn. VI RC 60/04).

Małoletni pozwany M. K. miał 10 lat. Był uczniem IV klasy szkoły podstawowej. Był alergikiem. Jego miesięczny usprawiedliwiony koszt utrzymania wynosił ok. 1.500 zł miesięcznie. Małoletni pozwany uczył się języka angielskiego.

Oplata za naukę wynosiła 250 zł miesięcznie, chodził na kurs karate. Koszt wynosił 50 zł. Korzystał ze świetlicy. Oplata za świetlicę wynosiła - 30 zł, spożywał w szkole obiady. Koszt obiadów wynosił 74 zł miesięcznie.

Matka pozwanego - K. T. miała 32 lata. W zeznaniu podatkowym za rok 2002 wykazała dochód 25.801,99 zł, natomiast za rok 2003 - 35.542,02 zł. Mieszkała wraz z małoletnim pozwanym w mieszkaniu o powierzchni 54 m². Zawarła umowę najmu lokalu z Towarzystwem Budownictwa (...). Spłacała kredyt - 900 zł miesięcznie (k.24, k.27, k.77, k.79v, k.97).

Obecnie powód P. K. (1) ma 43 lata, nie ma wyuczonego zawodu. Od 2012 roku do 1 listopada 2014 roku pracował w fundacji (...) na stanowisku specjalisty ds. kontaktu z biznesem oraz specjalista ds. aktualizacji portalu. Średnie miesięczne wynagrodzenie powoda wynosiło 3.207,39 zł brutto, a 2.305,95 zł netto. Jak wynika z rozliczenia podatkowego PIT-37 za 2010 rok powód P. K. (1) osiągnął dochód w wysokości 8.485,35 zł, następnie w roku podatkowym 2011 powód osiągnął dochód w wysokości 17.350 zł brutto, w 2012 roku 47.845,64 zł a za 2013 rok dochód w wysokości 58.505,14 zł. Stracił pracę ponieważ projekt unijny dobiegł końca. Poza pozwanym ma jeszcze dwojkę dzieci na utrzymaniu, A.lat 12 i P.lat 8. Mieszka razem z dziećmi i małżonką. Małżonka pracuje jako pracownik biurowy. Koszty utrzymania jednego dziecka ocenił na 400 zł. Jest współwłaścicielem domu o powierzchni około 100 m² znajdującego się w dzielnicy W. na ul. (...). Dom znajduje się na działce o powierzchni 900 m². Z żoną ma rozdzielność majątkową, ale prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. P. K. (2) w dniu 1 marca 2006 roku zawarła umowę o kredyt hipoteczny na kwotę 230.100 zł, umowa została zawarta na okres 360 m-c tj. do dnia 25 marca 2036 roku. Rata kredytu wynosi 1.400 zł. Jest właścicielem działki nieużytków rolnych o powierzchni około 2 hektarów. Działka ta położona jest w gminie S.. Alimentów nie płaci od momentu przekazania mieszkania synowi w darowiźnie, tj. od sierpnia 2013 roku. Mieszkanie otrzymał w ramach spadku po matce, której życzeniem było, aby mieszkanie otrzymał pozwany po ukończeniu 25 roku życia lub ukończeniu studiów. W dniu 8 sierpnia 2013 roku powód umową darowizny przekazał na rzecz syna spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w W., przy ul. (...) o powierzchni 26,40 m². Z tytułu niepłacenia alimentów ma zaległości na około 11.000 zł, plus koszty komornicze. Z synem nie ma kontaktu od momentu złożenia przez niego sprawy do komornika. Syn nie utrzymuje również kontaktów ze swoim rodzeństwem, ani z małżonką pozwanego. W dniu 14 marca 2014 roku na wniosek pozwanego zostało wszczęte przeciwko powodowi postępowanie egzekucyjne, alimenty zaległe na rzecz wierzyciela wynosiły 6.000 zł (zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k.5, akt notarialny k.6-8, zaświadczenie o dochodach k.9, oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania k.14-17, umowa k.22-28, PIT-36 za 2013 rok k.79-84, PIT-36 za 2011 rok k.88-90v, PIT-37 za 2010 rok k.91-94, PIT-36 za 2012 rok k.94-99, zeznania powoda k.125v-126v).

Pozwany M. K. ma 20 lat, jest studentem I roku na kierunku (...) na Wydziale Górnictwa i Geologii na Politechnice (...). Mieszka ze swoją narzeczoną i jej rodzicami, za wynajęcie pokoju płaci 800 zł łącznie z mediami, gazem i wodą. Mieszkanie, którego jest właścicielem, a które otrzymał w darowiźnie od ojca ma 26,4 m², wynajmuje za kwotę 1.500 zł, po opłaceniu mediów pozostaje mu kwota około 800 zł. Innego majątku nie posiada. Studia są dzienne i nieodpłatne. Swoje koszty utrzymania ocenił na 2.100 zł. Na tę kwotę składają się: wynajem pokoju 800 zł, wyżywienie i środki czystości 600 zł, koszty dojazdu na uczelnię i do mamy 150 zł do W., ubrania 200 zł, pomoce szkolne i podręczniki 150 zł. Zajęcia ma codziennie z wyjątkiem piątków w nieparzyste tygodnie. Od poniedziałku do środy zajęcia ma od godz. 8.30 do godz. 15.30, w czwartek od godz. 13.00 do godz. 14.30, w parzysty piątek od godz. 10.15 do godz. 15.30. Układ zajęć na uczelni uniemożliwia mu podjęcie pracy. Jak wynika z rozliczenia podatkowego PIT-36 za 2013 rok pozwany M. K. osiągnął dochód w wysokości 6.650 zł. U pozwanego zdiagnozowano chorobę wątroby, posiada on również problemy z kręgosłupem, ma również astygmatyzm. Od matki otrzymuje miesięcznie 300-500 zł (zaświadczenie k.107, zeznania pozwanego k.126v-127, umowa najmu k.148-150, PIT-36 za 2013 rok k.164-169, umowa najmu lokalu mieszkalnego k.186-188).

Matka pozwanego - K. T. zatrudniona jest w Biurze (...) na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony od dnia 6 września 2010 roku do 10 sierpnia 2016 roku na stanowisku eksperta z miesięcznym wynagrodzeniem ok. 5.305,73 zł netto. Oprócz pozwanego ma na utrzymaniu jeszcze jedno dziecko J.w wieku 2 lat. Jak wynika

z rozliczenia podatkowego PIT-37 za 2013 rok matka pozwanego K. W. osiągnęła dochód w wysokości 98.436,69 zł. Do jej miesięcznych opłat należą: czynsz za mieszkanie ok. 956,96 zł, energia elektryczna 243,95 zł, telefon 101,79 zł, telewizja kablowa 93,94, żłobek 120,04 zł (PIT-37 za 2013 rok k.171-174, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k.176, zawiadomienie k.177, faktura k.178, faktura k.179-180, faktura k.182-183, zaświadczenie k.184).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy – nie były one bowiem kwestionowane przez strony oraz na podstawie materiału dowodowego z akt VI RC 60/04. Stan faktyczny niniejszej sprawy w zasadzie nie był między stronami sporny, sporna była jedynie zasadność powództwa. Pozwany kwestionował wysokość kosztów utrzymania pozwanego i kwotę wynajęcia mieszkania. W ocenie Sądu podana kwota 2.100 zł odpowiada jego usprawiedliwionym potrzebom.

Sąd oddalił wnioski dowodowe o przesłuchanie świadków zgłoszonych przez pozwanego, gdyż okoliczności na które mieli zeznawać są bezsporne, tj. mieszkanie, które dostał pozwany od ojca było zmarłej babci, która nie zdążyła zapisać go wnukowi, ale jej życzenie zostało spełnione przez powoda.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie. Na wstępie należy stwierdzić, iż podstawą roszczenia powoda jest art. 138 k.r.o., zgodnie z którym w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego.

Obowiązek alimentacji dziecka wynika z art. 133 § 1 k.r.o. i na jego podstawie rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów utrzymania. Po osiągnięciu zaś wskazanej samodzielności, tj. przede wszystkim po uzyskaniu odpowiedniego wieku i niezbędnego wykształcenia dziecka, zobowiązany do alimentacji rodzic, może wnosić o stwierdzenie uchylenia obowiązku alimentacyjnego.

Stosownie do treści przepisu art. 133 § 3 k.r.o. rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Powyższy przepis modyfikuje przesłanki obowiązku alimentowania dziecka pełnoletniego przez rodziców, bowiem wynika z niego, iż rodzice dla którychłożenie na potrzeby dziecka pełnoletniego oznaczałoby uszczerbek w zakresie kosztów utrzymania własnego, mogą się uchylić od takiego obowiązku. Z takiej możliwości mogą skorzystać także wtedy, gdy dorosłe dziecko nie wykazuje starań pozwalających na samodzielne utrzymanie się. Pełnoletniość, przez co rozumie się osiągnięcie wieku 18 lat, bądź następstwo zawarcia małżeństwa przez osobę małoletnią, oznacza samodzielność życiową także w wymiarze kształtowania bytu materialnego. Powinność podejmowania aktów staranności w tym względzie nie ustępuje tym, które uprzednio ciążyły na spełniających obowiązek alimentacyjny rodzicach (tak: Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, Piasecki Kazimierz, Sychowicz Marek, Ciepła Helena, Kalus Stanisława, Czech Bronisław, Domińczyk Tadeusz, LexPolonica nr 388684).

W ocenie Sądu zarówno w sytuacji pozwanego, jak i powoda nastąpiła zmiana stosunków uzasadniająca uchylenie obowiązku alimentacyjnego. Pozwany ma 20 lat, jest zdrowy i zdolny do pracy. Rodzic obowiązany do alimentacji dziecka pełnoletniego może domagać się uchylenia obowiązku alimentacyjnego, gdy wykaże, że dziecko jest w stanie utrzymać się samodzielnie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 1998 r., sygn. akt II CKN 722/97).

Pozwany co prawda kontynuuje naukę i studiuje w systemie dziennym, jednak zajęcia jak sam przyznał na rozprawie w dniu 5 listopada 2014 roku odbywają się tylko kilka godzin dziennie i tak, np. od poniedziałku do środy pozwany uczy się w godzinach 8.30-15.30, w czwartek ma tylko 1,5 godz. zajęcia tj. od 13.00 do 14.30, a w piątki od 10.15 do 15.30 i co należy podkreślić zajęcia te są w co drugi piątek, a więc pozwany przy odrobinie chęci i zaangażowania jest w stanie podjąć pracę dorywczą, na zlecenie. Godziny zajęć nie stanowią powodu, dla którego pozwany nie mógłby pracować, zdaniem Sądu jest on w stanie pracować i jednocześnie się uczyć. Ponadto pozwany mieszka z narzeczoną

i jej rodzicami, prowadzą wspólne gospodarstwo. Pozwany od 1 sierpnia 2013 r. jest właścicielem mieszkania, które wynajmuje, nie ma znaczenia czy dostał je od babci, czy też od ojca.

W stosunku do powoda także nastąpiła zmiana stosunków o jakich mowa w art. 138 k.r.o., stracił on bowiem pracę i obecnie jest zarejestrowany bezrobotny od dnia 27 listopada 2014 roku. Powód mimo rozdzielności majątkowej jaką ma z małżonką prowadzi z nią wspólne gospodarstwo domowe. Żona pozwanego P. K. (2) spłaca kredyt zaciągnięty na zakup domu, w którym obecnie zamieszkują. Powód ma również jeszcze dwójkę małoletnich dzieci A. i P.. Sytuacja mieszkaniowa powoda zdecydowanie poprawiła się, ale dom został zakupiony na kredyt, który jest spłacany w ratach.

W ocenie Sądu pozwany ma możliwości, aby znacznym stopniu utrzymać się samodzielnie, gdyż otrzymał w ramach darowizny od ojca mieszkanie, które wynajmuje za kwotę 1.500 zł miesięcznie, z tego opłaca świadczenia za to mieszkanie. Dodatkowo może podjąć pracę. Zdaniem Sądu brak jest podstaw do przedłużania obowiązku alimentacyjnego. Płacenie alimentów przez powoda w ocenie Sądu jest połączone dla niego z nadmiernym uszczerbkiem. Obecnie nie pracuje, jest zarejestrowany jako bezrobotny, ostatnio zarabiał 2.200-2.800 zł netto. Na utrzymaniu ma 2 małoletnich dzieci. Pozwany nie otrzymuje alimentów od ojca od 1 sierpnia 2013r. i jest w stanie utrzymać się za pieniądze z wynajęcia mieszkania, prowadząc wspólne gospodarstwo z narzeczoną i jej rodzicami, korzystając z pomocy matki, której sytuacja finansowa jest znacznie lepsza niż powoda.

Sąd na podstawie art. 138 kro i art. 133 § 3 kro orzekł jak w sentencji.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc i art. 13 ustawy o kosztach sądowych.